

KUPUJTE VOJNE
BONDE!

Bojza 'zapadnosten' nadaljuje

NEMŠKI PROTINAPADI ODBITI: CALAIS PADEL; O IZGUBLJENI DIVIZIJI

London, Anglija. — Tekom zadnjih dveh dni so divjali najhujši boji na severnem delu fronte v Nizozemski. Ob Reni v pokrajini med Nijmegenom, ki je že dolgo v zavezniških rokah in na vzhodni strani Rene mestom Arnhemom ter dolni okrog Huis-sena proti Klevu divjajo najhujši boji, ker tu je najhujši nemški odpor. Tu se vojskuje proti Nemcem večinoma druga angleška armada, ki jo vodi general Dempsey, z njegovimi silami delujejo tudi mnoge ameriške edinice. Zaveznički skušajo priti v posest ugodnih točk, na katerih bi razvili svoja mostišča za prehode preko Rene. Kadar se bo Zavezničkim posrečilo ustanoviti mostišča na Reni in na drugi strani razviti svoja oporišča, potem se jim bo nudila prilika, da razlijejo svoje sile v Porurje proti mestom Es-sen, Muenster in vse skozi proti Hanoverju in naprej proti Berlinu. Te nevarnosti se zavedajo Nemci, zato ta del fronte branijo z vsemi svojimi močmi in hite zadnje dni utrijevat ozemlje vse navzgor ob nizozemskih meji.

Zaveznički so mislili presene-

titi Nemce in so poslali padalno divizijo v zaledje, ki so jo pa nemške edinice obvladale in se je moralo kakor že znano po devetih dnevnih hudihih bojih umakniti z velikimi izgubami. Kolike izgube je utrpela ni znano.

Ameriške armade, to je prva, tretja in sedma pa operirajo od mesta Aachenha vse skozi dolni ob Siegfriedovem trdnjavskem pasu do Švice. Ta fronta je dolga do 280 milj. Delne uspehi imajo Ameriški sleherni dan. Sedma armada uspešno vrta naprej proti Belfortu ob švicarski meji in je baje oddaljena le še sedem milj od južno-zapadnega kota Bavarije. V Luksemburgu so Ameriški zavzeli obmejno nemško mesto Remich. Vsi nemški protinapadi so bili zadnje dni odbiti. Po-

(Nadaljevanje na 6. str.)

— (Nadaljevanje na 6. str.)

O BOJIH V PACIFIKU IN VESTI IZ ITALIJE

Pearl Harbor, Havajsko. — Admiral Nimitz je objavil v nedeljo poročilo, da so Ameriški v popolni posesti Peleliu otoka in več njegovih bližnjih otokov v Palau otočni skupini. Japonske žrtve na tem otočju znašajo do 10,000 mož, pravi poročilo. Z zasedbo teh južnih otokov Palau skupine bo Amerikancem mogoče ustanoviti vzletališča in pomembne baze, iz katerih bodo vodili operacije proti severu, pa tudi proti Filipinom in drugimi otoki v Pacifiku.

V indijskih vodah se zbirajo večje angleške morske edinice, ki bodo posegle vsak čas v boj v Pacifik. Brodovja so prišla iz Sredozemja, kjer je osičena nevarnost že pred meseci minala.

V Italiji Zaveznički udarajo naprej na gotsko črto. Slabo vreme zadnjih dni zadržuje operacije. V gorovju je zapadel

po skoro enotedenškem deževju še sneg. Vendar lokalni spopadi med obema taboroma nadaljujejo.

Angleški "Commandos" so v nedeljo vpadi na grški otok Kythera in še dva neimenovana otoka med Peloponézijo in Kreto in iste držijo v svoji oblasti. Otoki jim bodo služili kot oporišča brodovju in letalom.

Gledate invazije v Albaniju in Dalmacijo je ostalo zadnje dni vse tiko. Vpad se je izvršil, kaže globoko je segel pa se ne omenja nikjer.

RUSI PRODIRAJO PROTI BEogradu; DRUGE VESTI

London, Anglija. — Ruska fronta v Jugoslaviji zavzema kakih 85 milj širine. Na južni točki so Rusi vzeli mesto Negotin. Ta ost ruskih čet prodira proti jugu, da doseže orientsko progo, ki vodi iz Beograda v Carigrad. Obenem da preseka var-darsko nižavo, po kateri se Nemci umijejo iz Grèje in Balkana. Od Beograda se Rusi še vedno oddaljeni nekaj nad 80 milj. Omenja pa poročilo, da se Rusi pripravljajo s prese-netljivim novim globokim vpadom v Jugoslavijo.

Nepotrdjeno poročilo omenja, da Rusi vred z Bolgari osvobojajo vzhodni del grške Trakije. Obenem, da so Rusi zasedli do 22 mest in vasi v Jugoslaviji.

V Karpatih so se Rusi približali Uzok prehodu in so napredovali na več milij v slovaškem vodi, na suhem kot tanki.

NEMCI POZDRAVLJAJO AMERIKANCE

Cela nemška družina je prišla iz hiše in stopila okrog tega ameriškega "jeepa", ki so prve ameriške prispele v Nemčijo. Vojaški spadajo k prvi armadi generala Bradleyja. Kasno je nemški uradniki odredili smrtni kazen za take Nemce, ki čekajo, da pozdravijo Zavezničke.

HITLER SE JE ZAČEL UDAJATI PIJAČI IN KAJENJU

Madrid, Španija. — Nemški potniki, ki so dospeli v to prestolnico iz Stuttgartra na Nemškem so povedali, da mu je pred kratkim Hitlerjev zvezdoljubni prarok preprečil izplašenost kave, ki je bila zastripljena. Dalje je eden izmed potnikov povedal, da je izvedel direktno od glavnega gestapovca, ki načeljuje Hitlerjevi telesni straži, da Hitler zadnje čase mnogo pije. Najrajsi ima konjak, šampanjec, pa tudi druge pijsače. Poleg tega pije tako močno kavo in jo popije do 20 skodelic dnevno. Tudi močno kadi in večkrat je vidno od vsega tega kar zmeden. V Béthesgadenu ima baje globoko v zemlji svoje zasebno zaklonišče. Njegovo bivališče je močno utrjeno in ima vsestransko obrambo proti letalom. Mnenja so, da živega bodo Hitlerja težko dobili v roke.

PETAİN ISČE MIR ZA NEMCE

Berne, Švica. — Iz gotovih krogov so se razširile vesti, da so Nemci sklenili poslati maršala Petaina v neko neutralno deželo, kjer bo skušal priti v stik z Zaveznički in prisiti za Nemce mir. Maršal Petain bo nekako posredoval med Nemci in Zaveznički. Zaveznički ga pa ne bodo priznali, saj ga imajo v Franciji celo kot kolaborista na listi radi njegove izdajalske politike.

RUSI PREDLAGAJO, DA SE DA KOS NEMČIJE POLJSKI

Moskva, Rusija. — Sovjetsko glasilo je objavilo vladni predlog, da se vse vzhodno ozemlje od reke Oder do Poljski. Tako tudi Vzhodno Prusijo, Pomoranijsko in Poljsko Šlezijo. Rusi pravijo, da bi bila to najboljša garancija za mir v Evropi.

KAVA ZNA PRITI ZOPET NA KARTE

Washington, D. C. — OPA urad je objavil, da je v tej deželi še vedno do 35% več kave, kakor jo je bilo julija 1943, ko je racioniranje kave jenjalo. Toda zadnje mesece se čuti, da tujezemski pridelovalci kave nalači zadržujejo kavo na trgu, menda iz razloga, da bi dobili več za njo. Vlada je proti temu in se bo borila proti temu če potreba z racioniranjem.

KRIŽEM SVETA

London, Anglija. — Ministerstvo mornarice je objavilo, da so Angleži potopili 37 nemških in od Nemcev kontroliranih ladij zadnje dni. Med temi je bilo sedem srednje velikih zagalnih ladij, druge so bile večjega in manjšega tipa. Nemška plovba je vsak dan bolj in bolj prizadeta.

Pittsburgh, Pa. — Zadnji teden sta prišla po poročno dovoljenje na sodnijo 80 letni Vincent Visco in 84 letna Rose Dallas. Ko so v uradu na ta "mladi" par gledali z radovednostjo, sta rekla: Midva ljubiva eden drugega in si želiva tovarištva. Tako je, kjer korajše ne zmanjka.

New York, N. Y. — Alfred Smith, znan demokrat, ki je 1928 kandidiral za predsednika Zdr. držav je te dni nevarno obolel. Nahaja se v Rockefellerjevem bolniškem zavodu, kjer se bori s smrт za življence. Smith je star 70 let. Njegova žena mu je umrla pred nekaj meseci.

Murfreesboro, Tenn. — Vsled dva dnevnega močnega deževja je prestopila reka Stone bregove in poplavila v tem mestu ulice in več okoliškega ozemlja. V vižjem delu mesta je moralno več, kakor 100 družin zapustiti stanovanja in se umakniti v višje pred poplavom.

Chicago, Ill. — Ustanova za narodno varstvo, ki pospešuje previdnost pri vojnahn z avtomobili itd., ima v tem mestu letno zborovanje. Predkonvenčno poročilo omenja, da se pričakuje, da bodo po vojni nastrale prometne nezgode letno več kakor za 50,000 življenjskih žrtev, ko bodo ukinjene omejitve hitrosti voženj.

Helsinki, Finska. — Finski zunanjji minister C. J. Enczell, je izrazil v svojem govoru pri nekem zborovanju upanje, da pride zopet kmalu do obnovitve diplomatskih odnosov med Finsko in Zdr. državami. Finei potrebujejo novcev za obnovno svojega gospodarstva, za to proseče gledajo na Strico Sama.

St. Paul, Minn. — Republikanski senator Jos. H. Ball in Minnesota se je izrazil, da ne more voditi nobene kampanje za Tomaža Deweya. Pravil sem in poslušal njegove govore, pa v njih me nič prepričalo, da ima on pravo stališče na naši zunanjji politiki. Zato ne morem biti zanju.

NOVA PRZROKOVANJA, KEDAJ BO VOJNA KONČALA

London, Anglija. — Ker je nemški odpor ob Reni nastrel in Siegfriedov trdnjavski pas zadržuje Zavezničko vojsko, so začeli dvomiti celo državniki in vojaški voditelji, da bo vojna končala že v tem letu. Angleški prvi minister Churchill je pred parlamentom te dni izrazil, da se bo vojna zavlekla še precej v letu 1945. Gledate izgub je dejal, da so Ameriški izgubili v Franciji dosedaj 145,000 mož. Angleži pa 90,000 mož. Zaveznička vojska, da šteje od 2 do 3 milijone mož v Franciji. General Eisenhower je preroval lanskoga decembra, da bo vojna končala proti koncu leta 1944. Nekateri so še vedno tega mnenja, toda naglašajo pa že, da ako se bo hotelo to dosegati, bo moral Stalin udariti s svojo številno vojsko kmalu in zadati nadaljnji odločilni udarc Nemcem na vzhodu.

HITRA SPREMENBA V VREMENU

Chicago, Ill. — V soboto in nedeljo so imeli po vsem severnem zapadu slabo vreme. V Montani, obeh Dakotah, v Minnesota in severnem Wisconsinu je dežu sledil sneg in mrzli val je v nedeljo zajel celo ves osrednji zapad. Temperatura je kazala okrog 40 nad ničlo, kar je precej hladno. Za ta teden je napovedana po več kraju hujša slana.

ZA POPOLNO UKINJENJE VSAKEGA PRISELJEVANJA

Washington, D. C. — Senator Stewart iz Tennessee je predložil te dni štiri predloge glede bodočega priseljeništva. Eden izmed teh doloka, da se za dobo 15 prihodnjih let po vojni popolnoma ukine vsako priseljevanje. Senator pravi, da bo Amerika imela dovolj skrbiv 10,000,000 vojnih veteranov in 20,000,000 vojnih delavcev in deželi ni treba nobenih priseljev.

nje za Tomaža Deweya. Pravil sem in poslušal njegove govore, pa v njih me nič prepričalo, da ima on pravo stališče na naši zunanjji politiki. Zato ne morem biti zanju.

KVIZLINGI PRIKRIVAJO ŠTEVILNO PRESTOPANJE K OSVOBODILNI VOJSKI

Washington, D. C. — Kakor so poročila, ki jih te dni prejmemo iz Jugoslavije, še vedno pičla, le bolj nekake drobitnice, vendar se da tudi iz teh drobitnic sklepati, da se vrši tam te dni velikansko valovanje. Še vedno smo seveda v veliki meri odvisni od poročil, ki gredo skozi nazijske roke. Naravno je, da ne bodo povedali celo resnice, če bi bilaj nuj v skodo.

Zagrebški listi, ki jih kontroliраjo naziji, so objavili imena 11 hrvaških patriotov, ki so jih ustaši usmrtili kot "sovražnike neodvisne države Hrvatske". Imena teži so: Ensign Mato Šokčevič iz Ivankovega, Pvt. Ivan Bohaček iz Krasniča, Sgt. Josip Crnki iz Poljanice, Cpl. Rudolf Kos iz Ivance, Pvt. Milan Jurak iz Zagreba, Pvt. Aga Bobrič iz Mostarja, Djevac Vrgora iz Mostarja, Pvt. Esad Čerkić iz Mostarja, Pvt. Milan Gajski iz Radutoviča, Pvt. Franjo Katič iz Solina, Pvt. Mirko Milinić iz Banjaluke. Vseh enajst je bilo ujetih, ko so poskušali uiti od svoje edinice v hrvaški armadi, prav zagrebški list, ter so jih skupno postrelili.

Kakor je pred kratkim poročal Svobodni jugoslovanski radio, se nahajajo oddelki Jugoslovanske osvobodilne armade blizu Beograda, kjer skušajo odrezati pota, po katerih bi mogli uiti Nemci, ki se sedaj umikajo iz južnega Balkana. Drugi radio poročila trdijo, da znaša število častnikov in vojakov iz hrvaških in srbskih kvizilinskih armad, ki so se zdaj pridružili Jugoslovanskim silam, okrog 37,000 mož.

ALI BO KOS GRŠKE ZEMLJE PLAČILO ZA BOLGARE?

Kairo, Egipt. — Ko je prišlo prvo poročilo o zavezniškem vpadu na Balkan, je bilo skrajno previdno sestavljen, tako da je silno malo povedalo. Mnogi so mislili, da je šlo za veliko invazijo. Pozneje se je izkazalo, da je bil to le majhen uvod za

grkom ni posebno po volji, kako so se zdaj razmere zasuknile v Bolgariji, kjer Kimon Georgieva vlada zdaj igra vlogo zavezniškega sobojevnika in mobilizira bolgarsko armado za sodelovanje z rusko armado, da strejco Nemce. Tukaj se ponavljajo isto, kar je Badoglio napravil v Italiji. Grki se bojijo, da bodo Zaveznički Bolgare platali za to, da so skočili na drugega konjička in da jih bodo plačali z gotovim grškim ozemljem.

NEMCI SOZNALI BOLGARE GOSPODARSKO IZMOZGATI

Washington, D. C. — "Vedeli smo, da bomo našli bolgarske finance v groznem položaju, toda kar smo v resnici našli, je še veliko slabše, kakor si je bilo sploh mogoče predstavljati," je bilo povedano po radiu iz Zofije dne 22. septembra in poročano našemu Vojnemu obvestilnemu uradu.

Kot pravi to poročilo, se je novi bolgarski finančni minister, Petko Stojanov, takole nadalje izrazil o sedanjem finančnem stanju Bolgarije: "Finančni primanjkljaj Bolgarije znaša od 35 do 40 bilijonov levov. Temu je treba prijeti primanjkljaj v bolgarskem narodnem gospodarstvu, ki znaša dodatnih 40 bilijonov."

"Do tega je prišlo, ker je Nemčija prejemala veliko več blaga iz Bolgarije, kakor pa ga je poslala v deželo. Posebno s

SEE PAGE 3
ENGLISH SECTION

(FRATERNAL VOICE)
OF
THE WESTERN SLAVONIC

AMERIKANSKI SLOVENEC

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891

Izhaja vsak torek in petek

Izdaja in tisk: EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

The first and the Oldest Slovene
Newspaper in America.
Established 1891
Issued every Tuesday and Friday
Published by EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Subscription:

Naročnina:	\$4.00	For one year	\$4.00
Za celo leto	\$4.00	For half a year	2.00
Za pol leta	2.00	For three months	1.25
Za četr leta	1.25	Chicago, Canada and Europe:	1.25
Za Chicago, Kanado in Evropo:		Chicago, Canada and Europe:	
Za celo leto	\$4.50	For one year	\$4.50
Za pol leta	2.25	For half a year	2.25
Za četr leta	1.50	For three months	1.50

Dopisniki so prošenji, da doppise pošljijo vedno malo preje, kakor zadnje ure predno je list zaključen. Za torkovo številko morajo biti dopisi v uredništvu najkasneje do petka zjutraj prejšnji teden. Za petkov številko pa najkasneje do srede jutra. — Na doppise brez podpisa se ne ozira. — Rokopis uredništvo na vrača.

POZORI! Stevilke poleg vašega imena na naslovni strani kažejo, da kedaj je plačana vaša naročnina. Prva pomeni mesec, druga dan, tretja leto. Obnavljajte naročnino točno.

Entered as second class matter, June 10, 1943, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

V DOMAČEM KOTLU VRE

Volilna kampanja ob teh stran je začela prikipevati do vrhunca. Kakor iz pokritega kotla uhaja sopara in njen pisk. Republikanski kandidat Dewey je že pred dnevi začel trancirati preteklost sedanje demokratske administracije in našel več zadev, katere se dajo kritizirati. Predsednik Roosevelt je pred par dnevi krepko odgovoril. Dewey pa govori naprej, na mizo meče nove zadeve in kritika pada.

Smo pač v deželi demokracije, kjer je svoboda govora in tiska vsakemu na razpolago. In kjer je ta, more pač vsakdo govoriti in slikati razne zadeve tako, kakor prijava njegovim slučajem. V deželi Hitlerja, Hirošitija in tudi v deželi Stalina si takih političnih zabav ne more privoščiti nihče razen omenjenih voditeljev samih, ki imajo oblast in moč v svojih rokah. V Ameriki pa lahko govorimo in kritiziramo vse vprek.

Volilna kampanja bo ta zadnji mesec, kakor izgleda, že zelo ostra. Republikancem gre to pot prav zares. Ako ne zmagajo v tej kampanji, so v resnih skrbih, če bodo sploh še kedaj zmagali. Dewey ves zaskrbljen apelira na volilce, naj na volilni dan v novembru odslove demokrate in izvolijo republikance. To pot pričakujejo več sreče, kakor so je imeli pri zadnjih treh volitvah, ker je ljudstvo ozljeno radi vojne, radi visokih davkov in drugih zadev, ki so direktno posledice vojne. Če pa demokrati ostanejo še naprej v vladu, so republikanci mnenja, da se bo mlada generacija tako privadila demokratskim načelom in administraciji, da se bo od nje težko ločila. Zato bodo republikanci letos napeli vse sile, da strmoglavijo demokratsko administracijo. Če bodo uspeli, je seveda drugo vprašanje.

O DELOVANJU ZA POVOJNI SVET

Diplomati in gospodarstveniki zavezniških dežel še vedno zborujejo v Dumbarton Oaks in v Bretton Woods. Po naše bi rekli v Dumbartonskem hrastju in Brettonskem gozdu. Tu kujejo gospodarsko in politično bodočnost sveta. Zasedanja se vrše stalno, le silno počasi napredujejo. Gospodarstva raznih dežel so silno komplikirana. Treba je načrte spremnijati dnevno, ker kar eni deželi ugaja in je prikladno za njo, ni za druge. Iščemo kompromisov, do katerih je v mnogih slučajih težko priti.

Najtežja vprašanja so kontrola in vzdrževanje trajnega miru v svetu, svetovno gospodarstvo in mednarodno delarstvo, pravice in obligacije narodov in držav do skupnega mednarodnega statuta, ter preurejevanje meja med raznimi deželami.

Liga narodov je odpovedala in propadla, ker tedanje velesile so dajale le inicijativo, načrte in nasvete. Spolnovevale jih pa same niso, niti niso hotele žrtvovati ničesar za vzdrževanje miru, niti ne da bi se bila uveljavljala določila in sklepi s silo. Liga narodov je bil aparat brez vsakega ozadja, ki naj bi izvajal sklepe in določila.

Tudi sedaj ne bo brez težav. Ameriški načrt določa, da predno bo mogoče novemu mednarodnemu aparatu, ki bo nekako nadomestilo Lige narodov, aplicirati silo in z njo uveljavljati določila in sklepe, bodo morale v to glasovati Združene države, Anglija, Rusija in Kitajska. Ali bo mogoče v vseh slučajih dobiti pristanek vseh štirih velesil? Kdo ve?

Mali narodi so zaskrbljeni glede svojega zastopstva in svojega vpliva. Gotove dolžnosti bodo imeli, brez teh ne bo. Koliko bodo imeli odločati zlasti v takih vprašanjih, kjer bo šlo za interes velikih velesil, pa ni še nič jasnega in jim najbrže kake pravice v tem oziru ne bodo dane. Niso pa samo te zadeve. Na stotine drugih zadev je, ki bodo morale biti rešene tako, da bo mogoče medsebojno gospodarsko in politično sožitje med narodi v svetu.

Za enkrat gre zdaj le za načrte in pa za načela, na ka-

ter se bo zidala ta mednarodna ustanova, ki bo v prvi vrsti odvisna od sodelovanja in dobre volje velikih štirih velesil: Združenih držav, Anglije, Rusije in Kitajske. Če bodo te naše pošten in pravičen načrt v prizadevanjih za ustanovo take mednarodne ustanove, potem bodo manjše dežele in narodi sami ob sebi že prisiljeni k sodelovanju v bodočem novem mednarodnem koncertu.

Glede Združenih držav, dasi je Roosevelt in so člani njegovega kabineta že objavili naše načrte otom, je veliko odvisno še od tega, kako bodo izpadle volitve. Zakaj če pride v vladu sprememb z volitvami, bodo tudi sprememb v teh ozirih in naša dežela bi prav lahko ubrala druga pota vsaj v gotovih načelih, ki se tičejo našega sodelovanja v povojni mednarodni politiki. Po volitvah bo tudi glede te ga vse bolj jasno, kakor pa je zdaj.

NAŠE DRUŠTVO NAJSV.

IMENA
Piše Michael Hochevar

Joliet, Ill.
(Nadaljevanje)

Prvi član našega društva ki ga je zadeba smrt je bil Stefan Šukel; umrl je meseca novembra 1919. V dobi 25 let je pa umrl 49 članov. Za vsakega je društvo naročilo peto sv. mašo zadušnico in ga spremilo k večnemu počitku. Leta 1940 je tudi uvedlo lepo navado, da društvo skupno moli pri umrlem članu na večer pred pogrebom. Društvo tudi plača za eno tihu mašo za umrlo soprgo člana.

Leta 1931 je umrl prvi predsednik, Anton Golobich, ki je del ustanovitev do svoje smrti neumorno delal za društvo, za kar ga bo vedno ohranilo v blagom spominu. Za njim je kot predsednik lepo vodil društvo brat George Stonich do leta 1940, dokler mu je bilo mogoče; za njegove zasluge ga je članstvo imenovalo za častnega predsednika. Na njegova mesto je bil izvoljen John Kostelc, leta 1941 pa brat Andrej Hochevar, ki neumorno dela za naš predtek društva ves čas.

V zgodovini društva bo vedno častno zapisan brat John Butala, stari oče g. župnika Rev. M. Butala; kot dolgoletni tajnik je z vso vnemo opravil svoj posel, dokler ni onemogoč in mu je leta 1939 beenzel preprečila nadaljevanje njegovega urada. V znak priznanja za njegove zasluge ga je društvo tudi imenovalo za častnega tajnika. Žal, da ne bo mogel biti navzoč na jubilejni slavnosti, ker se nahaja že več let na bolniški postelji. Za njim je bil izvoljen za tajnika brat Louis Železnikar, ki je tako navdušeno delal za povzdigo društva do leta 1943, ko je vsled zaplenosti odstopil od tajništva. Z njegovim neumornim delom in sodelovanjem č. g. župnika M. J. Butala, vnetega duhovnega vodja, in vrlim sodelovanjem odbora in članov je društvo preredilo več prireditve z jako lepim uspehom, kar je prineslo lep napredok za društvo v finančnem oziru in v članstvu, tako da je naše društvo danes največje društvo Najsv. Imena v mestu Joliet, kar je častno za prikladno za njo, ni za druge. Iščemo kompromisov, do katerih je v mnogih slučajih težko priti.

Najtežja vprašanja so kontrola in vzdrževanje trajnega miru v svetu, svetovno gospodarstvo in mednarodno delarstvo, pravice in obligacije narodov in držav do skupnega mednarodnega statuta, ter preurejevanje meja med raznimi deželami.

Liga narodov je odpovedala in propadla, ker tedanje velesile so dajale le inicijativo, načrte in nasvete. Spolnovevale jih pa same niso, niti niso hotele žrtvovati ničesar za vzdrževanje miru, niti ne da bi se bila uveljavljala določila in sklepi s silo. Liga narodov je bil aparat brez vsakega ozadja, ki naj bi izvajal sklepe in določila.

Tudi sedaj ne bo brez težav. Ameriški načrt določa, da predno bo mogoče novemu mednarodnemu aparatu, ki bo nekako nadomestilo Lige narodov, aplicirati silo in z njo uveljavljati določila in sklepe, bodo morale v to glasovati Združene države, Anglija, Rusija in Kitajska. Ali bo mogoče v vseh slučajih dobiti pristanek vseh štirih velesil? Kdo ve?

Mali narodi so zaskrbljeni glede svojega zastopstva in svojega vpliva. Gotove dolžnosti bodo imeli, brez teh ne bo. Koliko bodo imeli odločati zlasti v takih vprašanjih, kjer bo šlo za interes velikih velesil, pa ni še nič jasnega in jim najbrže kake pravice v tem oziru ne bodo dane. Niso pa samo te zadeve. Na stotine drugih zadev je, ki bodo morale biti rešene tako, da bo mogoče medsebojno gospodarsko in politično sožitje med narodi v svetu.

Za enkrat gre zdaj le za načrte in pa za načela, na ka-

ter se bo zidala ta mednarodna ustanova, ki bo v prvi vrsti odvisna od sodelovanja in dobre volje velikih štirih velesil: Združenih držav, Anglije, Rusije in Kitajske. Če bodo te naše pošten in pravičen načrt v prizadevanjih za ustanovo take mednarodne ustanove, potem bodo manjše dežele in narodi sami ob sebi že prisiljeni k sodelovanju v bodočem novem mednarodnem koncertu.

Glede Združenih držav, dasi je Roosevelt in so člani njegovega kabineta že objavili naše načrte otom, je veliko odvisno še od tega, kako bodo izpadle volitve. Zakaj če pride v vladu sprememb z volitvami, bodo tudi sprememb v teh ozirih in naša dežela bi prav lahko ubrala druga pota vsaj v gotovih načelih, ki se tičejo našega sodelovanja v povojni mednarodni politiki. Po volitvah bo tudi glede te ga vse bolj jasno, kakor pa je zdaj.

Najsv. Imena deli svojim članom. Iz omenjenega popisa lahko vidite, kako blago delo vrši društvo in kako skrbi za svoje člane in njihov dušni dobrobit v življenju in po smrti. Odločite se in pride v nedeljo 8. oktobra k slovesnemu sprejemu. Za vašim pristopom boste najbolj povisili jubilejno slavnost in boste tako javno pokazali ljubezen do Najsv. Imena, za kar boste enkrat gotovo dobili placičlo v večnosti. Ob 25 letnici se bo društvo še posebno spomnilo svojega ustanovitelja, nezamenjivo Father J. Plevnika, in vseh umrlih članov. Naj bo vsem ohranjen blag spomin. V molitvah društva ne bodo nikdar pozabljeni.

resno salutirajo in udarjo s petimi skupaj. Zdaj je že Paris padel in tako gre vojna čimdalje bolj dobro tukaj. Izgleda, da gre Amerikancem dosti boljše tudi na Pacifik v bojih z Japonci. Tako bo morda res vsega tega konča zdaj enkrat.

V par dneh se bom spet preseil. Tukaj smo že mesec dni, zato je gotovo že čas, da gremo spet kam drugam. In ravno sedaj, ko imam posteljo z rjuhami! Rjuhe sem si izposodil od neke Francozinje, ko smo prva dva tedna tukaj prebivali; njen mož je zdaj sodnik. Ampak predem odidem, ji moram vrniti rjuhe in modroc in blazinico. Drugi tukaj z menoj kar med koci spijo. Jaz pa, ki sem na boljšem zrastel in sem boljšega vajen, sem moral pa rjuhe imeti, ha!

Zdaj pogrešamo generala Rommela! Od kraja, ko smo se tukaj ustanovili, smo imeli majhne francoškega psička. Imenovali smo ga general Rommel. Bil je prijazen in je dobil dosti pozornosti in postrežbe od nas vseh. Še majhno hišico smo mu preskrbeli. Potem je pa tak bolezni par dni, da še mleka ni pil. Mislim, da smo mu dajali prevečrat jesti pa mu nekaj ni bilo prav v želodecu. Takrat smo mu še majhno posteljico napravili v kleti. Potem je spet ozdravel in je bil spet precej navihan. Imel je navado, da se je "ocedil" kar v naši sobi, ampak mu nismo preveč zamerili. Francozi so se nam smejali, ko smo jim povedali, da je general Rommel bolan, ali da je napravil to in on. Zadnji teden je pa kar izginil nekam. Iskali smo ga tu in tam po mestu in tudi pri vodi, pa ga ni nikjer. Smo imeli spet špas s Francozi, ker smo jim povedali, da je iščemo generala Rommela. Well, psički je bil mlad in še neizkušen. Najbrž je komu ugajal, pa si ga je pridržal.

(Dalej prihodnjič)

— NOVE POŠTNE PRISTOJBINE

Chicago, Ill.

S 1. novembrom 1944 pridejo v veljavo nove poštné pristojbine, na podlagi katerih bo pošta lahko sama krila svoje stroške, naznano generalni poštni mojster Frank C. Walker.

Nova poštna nakaznica za pošiljanje denarja, bolj preprosta in cenejša, kjer bo za pošiljanje od 1 centa do \$0.10 treba plačati le 5 centov, bo pomenuje večje dohodke za poštni urad, ker se bo ob občinstvo toljko bolj posluževalo. Tako bo mogoče znižati pristojbine za vse načine posameznem jeziku pošte, kar je včasih bilo težko. Novi poštni mojster Frank C. Walker.

Nova poštna nakaznica za pošiljanje denarja, bolj preprosta in cenejša, kjer bo za pošiljanje od 1 centa do \$0.10 treba plačati le 5 centov, bo pomenuje večje dohodke za poštni urad, ker se bo ob občinstvo toljko bolj posluževalo. Tako bo mogoče znižati pristojbine za vse načine posameznem jeziku pošte, kar je včasih bilo težko. Novi poštni mojster Frank C. Walker.

Nova poštna nakaznica za pošiljanje denarja, bolj preprosta in cenejša, kjer bo za pošiljanje od 1 centa do \$0.10 treba plačati le 5 centov, bo pomenuje večje dohodke za poštni urad, ker se bo ob občinstvo toljko bolj posluževalo. Tako bo mogoče znižati pristojbine za vse načine posameznem jeziku pošte, kar je včasih bilo težko. Novi poštni mojster Frank C. Walker.

Nova poštna nakaznica za pošiljanje denarja, bolj preprosta in cenejša, kjer bo za pošiljanje od 1 centa do \$0.10 treba plačati le 5 centov, bo pomenuje večje dohodke za poštni urad, ker se bo ob občinstvo toljko bolj posluževalo. Tako bo mogoče znižati pristojbine za vse načine posameznem jeziku pošte, kar je včasih bilo težko. Novi poštni mojster Frank C. Walker.

Za sveto od

\$0.01 do \$2.50... 6c (prej 10c)
\$2.51 do \$5... 8c (prej 14c)
\$5.01 do \$10... 11c (prej 19c)
\$10.01 do \$20... 13c (prej 22c)
\$20.01 do \$40... 15c (prej 25c)
\$40.01 do \$60... 18c (prej 30c

THE
WESTERN SLAVONIC
ASSOCIATION

Founded on Democratic
Principles, disregarding Class,
Political and Partisan Beliefs
and Opinions.
Formed solely for Mutual
Benefit of the members and
their beneficiaries and not
for profit.

BE A LOYAL BOOSTER

FRATERNAL VOICE

A DEPARTMENT OF AMERIKANSKI SLOVENEC

Monthly English Section — Dedicated To the English Speaking Members Of Our Association

Our Motto: BROTHERHOOD, LIBERTY AND PROGRESS

CHICAGO, ILL., TUESDAY, OCTOBER 3, 1944

SUPP ORT YOUR ASSOCIATION

FRATERNAL VOICE (ENGLISH SECTION)

Published monthly in the interest of the English Speaking Lodges and the Juvenile Department and for the progress, good and welfare of The Western Slavonic Association, also to promote and maintain a mutual and fraternal understanding between ALL members; to unite our whole membership and develop fraternity, brotherhood and co-operation to the highest degree.

The following rules must be observed:

1. Write legibly in ink on one side of paper, or type your article, double spacing it. Articles should be as brief as possible.
2. A pen name may be used but must be accompanied by name and address of writer.
3. The editor reserves the right to alter, condense, or accept or reject any copy submitted.
4. No manuscripts will be returned unless requested and return postage is included.

5. Hand changes of address to your local secretary who will forward same to the publisher — AMERIKANSKI SLOVENEC, 1849 West Cermak Road, Chicago, Ill.

6. Send all letters, copy and material for this page to reach the editor not later than the 10th day of the month.

Send all communications to:

FRATERNAL VOICE
GEO. J. MIROSLAVICH, Editor

3360 Vine Street

Denver, Colorado

HOW TRUE!

Pick up any fraternal official organ and without fail you will find the editor, some official of the organization or loyal member writing about new members, urging and appealing to the membership the great necessity of bringing in new blood. Such members show their devotion for their organization and the membership thereof. But little does the reader realize the great favor the writer is trying to do for the uninsured or for those who need more insurance.

Talking up fraternal life insurance and benefits is a warning invitation to all who need and must have insurance to take it right now for a certain reason. Tomorrow may be too late!

To illustrate our point we here reprint an article that carries a "sermon" worthy of your careful study and consideration. The lesson found should be passed on to others when you invite them to join our W. S. A.

IT'S DIFFERENT

Life insurance protection is different from anything else in the world. Other things you can get when you want them and more particularly when you need them. Life insurance must be obtained when you need it least.

You can buy your rubber when it begins to rain. You can purchase your coat when winter approaches. You can step into a restaurant and eat when you are hungry, but you can't get life insurance when you are sick.

Nine times out of ten you do not buy a thing until in some way or other you feel that you need it. You can't rely on any help of that kind when it is a question of getting life insurance.

Protecting for your home can be obtained today cheaper than tomorrow or any other day ahead of you. The need of your family, the uncertainty of life and the certainty of death should be the guide to every one in the matter of home protection.

Today is your day and mine. The only day we have. Let's play our part now. We are here today. Now is the time.—Exchange.

In every home near you and among your friends and neighbors elsewhere may be found some who do not have insurance, or if they have it may not be enough for the protection of Mom, Dad and children—the whole family.

Why not do your friend the neighborly favor of convincing him that now—today—is the time to protect his loved ones with one of the best fraternals—your W. S. A.

BOOST OUR JUVENILE DEPARTMENT!

From the Office of the Supreme President WSA.

Well, here we are, another three months and our "Insure the Family" Campaign will be concluded. I fervently hope and pray that each and every one of those 14 inactive lodges mentioned in my editorial last month will put their shoulders to the wheel, get the ball rolling and do all in their power to enroll as many new members as possible during the next three months, and thus become worthy members and co-workers of our beloved Western Slavonic Association. Those who were more or less active lodges during the past 9 months should make every effort to reach at least their quota of 25 new members which will give them the recognition as the real go-getters of our present campaign.

Let these few lines serve you as the reminder that I intend to watch very closely the progress and active participation of every lodge during the next three months which will enable me to present a clear and true picture of every lodge to our Supreme Board at our next annual meeting.

The following subject is one about which I wanted to write for a long time, and the subject is:

WRITE TO THE BOYS!

Have you ever been away from home and so situated that you longed for a letter from father, mother, brothers, sister, wife, sweetheart or a lodge friend? If so, you appreciate what solace and comfort a letter can bring. In this war we have hundreds of our boys in camps and in foreign countries who are eagerly watching every arrival of mail hoping to receive some cheering message from those left behind in the old home town or community. The least you can do is to sit down and write them a nice long letter giving them the news, telling them how they are missed and expressing the high regard in which they are held for their devotion to duty to our country by enlisting or volunteering for its defense against those who are seeking to destroy it and humble its flag. If you know where to send such a letter, well and good, but if not, address it to the branch of the Service in which they were serving and trust the Post Office to make delivery. The mere fact that you have written will bring you peace of mind and you may be reasonably sure of its delivery.

The boys need and are entitled to receive this support and encouragement from those whom they love as well as from those they hold in high regard, whose good opinion they cherish and hope to retain though separated from them for the time being. Whether they have volunteered or have been drafted, our obligation to them is the same and their call on us is equally deserving of attention and of such assistance and support as we may be able to give. We who are still secure in the comforts of our own homes can do this much willingly for those who are not.

Now, dear member, please do not lay this aside with the thought in

JUVENILE DELEGATE CONTEST—ENTER NOW!

May we again remind you that since the period from January 1, 1942 until December 31, 1944, a contest has been in progress during which juvenile delegates will be selected for the Third National Juvenile Convention to be held at the same time as that of the Adult Convention in August of 1945.

The Juvenile Delegate Contest will end on the same date as the Insure the Family campaign — midnight December 31. So we are giving a friendly warning that only three months remain in which juveniles may work to qualify as a delegate.

Every juvenile of the WSA in good standing who is of reasonable age to be able to participate in the Third National Juvenile Convention is eligible to enter the Contest. Entry is simple, merely deciding to become a delegate and setting out to secure new adult and juvenile members and calling on other juvenile and adult members to assist. Many juveniles already have been working and piling up credits since January 1, 1942. It is not too late to start now.

The important factor in qualifying as a juvenile delegate is to secure fifty (50) credits, that is, 50 new adult or juvenile (or both) members who remain in the Association for at least one year. Such new members which will earn the necessary credits may be obtained by the juvenile candidate for delegate or by any other juvenile or adult who will work in behalf of the candidate.

Parents who are not members may also work for a juvenile of their family who is in the WSA Juvenile Department.

Former juveniles who transferred into the Adult Department between Jan. 1, 1942 and Dec. 31, 1944 may also enter the contest and qualify as a delegate by securing the necessary 50 credits.

Lodge juvenile supervisors, other lodge officers and members and non-member parents are urged to interest themselves in this Juvenile Delegate Contest and lend every possible aid to every worthy juvenile possible to send to the next convention.

BOOST OUR JUVENILE DEPARTMENT!

Wounded Hero Home on Leave

Frank Mearsha, Denver, spent several weeks with relatives and friends enroute to a Government rest center in California. Frank saw a lot of hot action and was wounded on two different occasions earning for him the Purple Heart. Our good friend looks splendid and is in good spirits. Needless to say, everyone was happy to talk to Frank and enjoy his sociable and congenial company. Our best wishes accompany him wherever he goes.

Frank Mohar is also enjoying a well earned furlough. Joseph Bezjak is back into civilian attire due to a medical discharge. Glad to see you fellows!

Two Picnics In September Successes

The two benefit picnics held at the Slovenian Gardens were well patronized resulting in a nice profit for worthy causes. The committees in charge desire through these columns to express their gratitude and appreciation to all workers, patrons and those who in any way assisted.

The people of the community, and friends throughout Denver and vicinity, deserve to be highly commended for their usual helpful support which never fails when called for. Thanks again.

Every organization or institution, whether it be religious, fraternal, civic or for the community, which is for the people and by the people, must by these very people it benefits be supported by them. You folks have been on the job—well done!

JOIN THE W. S. A.

mind that the suggestion is good but that it can be complied with tomorrow or at some future date, with the same effect. Go to your writing table or desk and write such a letter or letters today or tonight. You surely must know some of our members who are in the Service who will be more than pleased to hear from you through the medium of a bright, cheery, gossipy letter. Just think what this individual has done for you, and then consider how insignificant in comparison is the return you are making and yet how all-important it will be to him.

Fraternally yours,

LEO JURJOVEC, Supreme President

(Above are the closing words of a poem by T. E. Fleming.)

"And my spirit up in heaven
Will look down on those who live,
Knowing that each gave for freedom
Gladly...what he had to give."

"With heartful sorrow we announce the death of sister Julia Perme, who has been called to her eternal reward at her home in La Ferria, Tex. The Three Star Lodge extends the deepest sympathy to her husband, Bro. John Perme.

Our sincere sympathy is extended also to sister Wanda Gurtowski, for the loss she sustained in the death of her mother, Mrs. Victoria Woycik. May their souls rest in peace.

Fraternally yours,

Three Star Lodge No. 33 THIS "N" THAT

Last week I had my first chance to corner our Supreme Prexy, Bro. Leo Jurjovec, to find out just what took place during the several days our worthy Supreme Secretary, Bro. Anthony Jersin, spent in Chicago and Cleveland. — Now Bro. Jurjovec, loosen up a little and try to give me all the dope. — Well, I don't know whether or not I shall be able to give you all the details regarding Mr. Jersin's visit, but I'll do my best. — On Wednesday, the day of Mr. Jersin's arrival to Chicago, that day was mostly spent talking about our wonderful Association. The following day, Mr. Jersin, Mr. Louis Zefran, Mrs. Jurjovec and myself departed for Lockport, Ill., to attend a party arranged by our worthy 2nd Supreme Vice Pres. Bro. Frank Bradach and the Mrs. We had a wonderful time there and I must say that this wasn't a party, but a banquet fit for a king, thanks to Mr. and Mrs. Frank Bradach. — The following day we departed for Cleveland to attend the SANS Convention. Of course, Saturday and Sunday during the convention we were busy all day, but the evenings were ours, or should I say, our time belonged to the good people of Cleveland. Saturday evening we were invited by Mr. and Mrs. Frank Ponikvar to their new home for a delicious supper. Later that evening we all attended a big mass meeting in Collinwood, sponsored by the SANS branches. It was a fine affair and I am glad that we attended it. Sunday evening we were invited to attend a supper party arranged by the Cleveland SWU in honor of their president Mrs. Marie Prisland. I don't have to tell you that we all had a great time, thanks to the good women of the S. W. U. The same evening Mrs. Johanna Mervar arranged a nice meeting or should I say, a gathering of the officers of the 4 Cleveland WSA lodges where we had heart to heart talk with the members and a chance to acquaint ourselves with each other. The Cleveland lodges took upon themselves to see that we were supplied with refreshments not only at the above gathering, but also at "Hribar's Tavern" where we wound up before we departed for Chicago. — But now listen here you "News Hound," if you want to write anything about our trip, I want to be sure that you will express our thanks and gratitude to all the good people that took care of us.

Monday I have arranged a little party at my house in honor of Bro. Jersin, with about 18 members present. I may also mention that Mr. and Mrs. Frank Bradach and some of their relatives attended this little party. After the party we were all very eager to relieve Mr. Jersin of some of his Colorado money, so we spent most of the night playing poker. Q. — And how did you come out in that poker game? A. — Well, most everybody came out alright with the exception of Bro. Jersin, but that, of course, had to be expected. You don't think for a minute that we would let Mr. Jersin go back home with any of our money. Q. — Tell me, how did Mr. Jersin enjoy his visit and all these doings? Was he able to take it like a "HE-MAN" from out West? A. — Of course, he was able to take it, thanks to that mysterious bottle containing some white powder which was his faithful companion at all times.

I was sorry to hear that Miss Elsie Borsnik underwent an operation a few weeks ago. Miss Borsnik, who has our good wishes for a speedy recovery, is recuperating at her home and is coming along very nicely. Bro. Josephuk, who has been on the ailing list for some time, is back on his job and we are surely glad of that. Bro. Anton Tomazin suffered a bad injury on his hand a few weeks ago when he accidentally fell while carrying some bottles. His services are indispensable right now. We hope and pray for his early recovery.

With heartfelt sorrow we announce the death of sister Julia Perme, who has been called to her eternal reward at her home in La Ferria, Tex. The Three Star Lodge extends the deepest sympathy to her husband, Bro. John Perme.

Our sincere sympathy is extended also to sister Wanda Gurtowski, for the loss she sustained in the death of her mother, Mrs. Victoria Woycik. May their souls rest in peace.

Fraternally yours,

OFFICIAL REPORTER No. 33

INSURE THE FAMILY CAMPAIGN INTEREST IS LAGGING

Needed interest and work in the current membership drive by the members as a whole has not been neglected entirely, but we are hopeful that very soon a great many members will unite with the handful of loyal and energetic workers to help achieve a record enrollment of new members this year as outstanding.

Confidence is expressed that the lagging interest at present is only temporary and that each and every member will not fail to do his or her duty in securing at least one new adult or juvenile member in the remaining three months of the campaign.

No reports have reached us whether or not any officers or members are boosting and supporting the campaign by talking it up to their neighbors or friends. We do know, however, that there has been an absence of needed publicity in our weekly official organ. The writer has been detained from his usual contributions to the official organ, by unavoidable circumstances, and knows that the faithful few who usually write were unable to do so lately for the same reason. But, we are at a loss to understand why there isn't someone in the various lodges who sometime or other doesn't contribute an article to inform and remind their membership of the important work and activities of our Association.

It pays the individual member to work in the campaign and gives him or her the happy satisfaction that a duty was performed which tends to build up an organization in which all of us are investing our money, time and loyal efforts. Not only must we do this for ourselves, but for our children who will inherit the magnificent society we of today are maintaining and building for the future.

Your duty thus performed will enable your lodge treasury to profit by winning one of the prizes listed below.

Lodge Prizes

The First Prize of \$50.00 will be given the lodge enrolling the most new members (both adult and juvenile) by the end of the campaign and a Second Prize of \$45.00 to the lodge securing the second most. The Third Prize is \$40.00; Fourth Prize is \$35.00; Fifth Prize is \$30.00; Sixth Prize is \$25.00; Seventh Prize is \$20.00 and the Eighth Prize is \$15.00.

All lodges enrolling at least 25 new members and do not win one of the above prizes will be awarded the sum of \$10.00. A lodge, therefore, must obtain at least 25 new members before being eligible to any of the aforesaid prizes. Kochevar Trophy goes to first place winner.

This year we are endeavoring to enroll entire families and to complete the enrolment of a household whose numbers of the family are not all in the WSA as yet. It is also important that we concentrate on a huge enrollment of juveniles, for a constant influx of children means future adult members and leaders of the coming years.

We are proud of our organization as it is at present of its past 36 years of protecting the families or other loved ones of its members with sound fraternal life insurance and other benefits of true fraternalism. Now the way is open for all your friends and neighbors to come in with us to

make this an outstanding campaign. Let's get together!

Slovene Council Holds Session in Cleveland

A highly successful convention was held by the Slovene American National Council on September 2 and 3, according to Anthony Jersin who was representing Denver at the session.

Fraternal organizations, local Slovene Relief committee and communities in various cities of the country sent delegates to Cleveland. Included in the hundreds of delegates were several members of our Association, namely, Leo Jurjovec, Chicago, Anthony Jersin, Denver, John Stonich, Pueblo, and Johanna Mervar and Josephuk Ponikvar of Cleveland.

BUY MORE WAR BONDS AND INCREASE YOUR EFFORTS FOR AN EARLY VICTORY.

THE WESTERN SLAVONIC ASSOCIATION

A Family Organization

The Best Home Safeguard

Fraternal Protection For The Whole Family. Provides For Death, Sick, Operations, Accident and Disability Benefits.

share the great good available for the entire family. We are counting on you to invite them to join the WSA.

Besides bringing a cash commission to you personally as a proposer of a new member, every adult or juvenile admitted counts to help your lodge win one of the Grand Prizes.

And every member obtained counts as a credit for some worthy juvenile of your choosing to become a juvenile delegate to the next convention.

Commissions

To the proposer of each and every adult accepted in any class of insurance, and for juveniles insuring in the 20-payment and endowment classes the sum of \$1.00 will be paid for \$250.00 insurance written; \$2.00 for \$500.00; \$3.00 for \$1000.00; \$4.00 for \$1500.00 and \$5.00 for \$2000.00.

The WESTERN SLAVONIC ASSOCIATION

DENVER, COLORADO

Names and addresses of Supreme Officers:

SUPREME BOARD:

Leo Jurjovec, President, 1840 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
Geo. J. Miroslavich, Vice-Pres. & Juvenile Supervisor, 3380 Vine St., Denver, Colo.
Frank J. Bradach, 2nd Vice-Pres., 2309 Nicholson St., Lockport, Ill.
Anthony Jersin, Secretary, 4676 Washington St., Denver, Colo.
Michael P. Horvat, Treasurer, 4417 Penn. St., Denver, Colo.
Dr. J. F. Snedec, Medical Director, Thatcher Bldg., Pueblo, Colo.

BOARD OF TRUSTEES:

Thomas J. Morrissey, Chairman, 1934 Forest St., Denver, Colo.
Mike Popovich, 2nd Trustee, 1849 Grove St., Denver, Colo.
Anton Rupar, 3rd Trustee, 408 E. Mesa Ave., Pueblo, Colo.

JUDICIARY DEPARTMENT:

Joe Blatnik, President, 2609 E. Evans, Pueblo, Colo.
Johanna V. Marvar, 7801 Wade Avenue, Cleveland, Ohio
Vincent Novak, Box 492, Ely, Minnesota
Joseph Godoc, 16215 Huntmire Ave., Cleveland, Ohio
Candid Grmek, 9537 Ave. M, So., Chicago, Ill.

SPORTS DIRECTOR:

Edward Juvancic, 9535 Ewing Ave., So., Chicago, Ill.

OFFICIAL ORGAN:

"Amerikanski Slovenec", 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

All remittances for assessments and official correspondence shall be addressed to the office of supreme secretary, and all complaints of appeals to the office of the president of judiciary committee. Applications for admission into the adult department, increase of insurance, sick, accident, operation and indemnity benefit certificates shall be mailed to the office of supreme Medical Director.

The WSA invites any male or female person of the Caucasian or white race between the ages of 1 and 50 years to join its ranks. Persons, who desire to become members of the Association, should contact any officer or member of the nearest WSA lodge or write direct to the headquarters of the Association. Eight adult members are required to organize a new lodge in localities where there is no lodge of the Association. For all additional information in regard to organizing lodges, or becoming members, please write to the office of supreme secretary.

JOIN THE WESTERN SLAVONIC ASSOCIATION TODAY!

FINANCIAL REPORT OF THE WSA FOR AUGUST, 1944

FINANČNO POROČILO ZSZ ZA MESEC AVGUST, 1944

Lodge No.	Dis-	Lodge No.	Dis-
Dr. Št.	Receipts bursamensis	Dr. Št.	Receipts bursamensis
Prejemki	Izdakl	Prejemki	Izdakl
1	\$425.89	32	154.79
3	450.42	33	220.53
4	100.82	34	11.79
5	330.59	36	198.87
6	75.67	37	46.79
7	326.69	38	98.40
8	47.41	41	503.58
9	280.52	44	58.01
11	36.57	45	—
13	24.43	46	30.75
14	247.37	51	83.75
15	65.22	52	63.26
16	442.02	53	15.37
17	136.83	54	65.00
21	278.07	55	33.38
22	68.33	56	57.63
23	96.00	57	12.65
24	89.78	58	13.08
26	56.77	59	79.56
27	20.75	60	26.92
28	23.83	61	21.03
29	158.69	63	28.72
30	32.02	64	38.78
31	22.71	66	5.46
Total — Skupaj	\$5,643.50	Total — Skupaj	\$5,988.06

Interest on Bonds — Obresti na obveznice:

\$5000 Ecorse, Mich. Sch. No. 11, 3 1/2%	\$87.50	\$87.50
Actrued Interest on War Bonds — Dotečeni obresti na voj. bondih	324.06	324.06
Interest on FHA and Mortgages Loans —		
Obresti na FHA in hipoteku —	543.76	543.76
Taxes on FHA and Mortgage Loans —		
Davki na FHA posojila in hipoteku —	101.54	101.54
Fire Insurance on Loans — Zavarov. proti ognju na FHA posojila	4.58	4.58
FHA Insurance — Zavarovalnina na FHA posojila	8.14	8.14
Certificate Loans Increased — Posojilo cert. zvišano —	14.03	14.03
Total receipts from lodges — Skupni prejemki od društev	5,643.50	5,643.50

Total receipts — Skupni prejemki

\$ 6,727.11

Balance July 31, 1944 — Preostanek \$ 429,430.13

Total — Skupaj \$ 436,157.24

Disbursements — Izdatki:

Death Claims — Smrtnine	3,318.06
Sick Benefit Claims — Bolniške podpore	2,005.00
Operation and Indemnity Claims —	625.00
Operacijske in odškodn. podp.	40.00
Premiums for new members — Asesmenti za nove člane	
Total disbursed to lodges — Skupno izdato društvom	\$ 5,988.06

Miscellaneous — Razno:

Officials' Salary — Uradniške plače	199.55
Home office Employee — Pomočnica v gl. uradu	82.50
Postage and Telephone — Poštino in telefon	19.60
Stationery — Pisalne potrebuščine	3.40
Vault Rent — Varnostni predal	12.20
Paint — Barva	12.90
Acc. Int. on Bond Purchased — Dotečeni obresti na kupljenih bondih	36.39
Premium on Bond Purchased — Premije na bondih	27.48
FHA Insurance on Loans — Zavarov. proti ognju na FHA pos.	14.88
Exchange Charges on coupons — Vnovčenje kuponov	2.25
Total disbursements — Skupni izdatki	\$ 6,399.71
Balance August 31, 1944 — Preostanek	\$ 429,757.53

Sick Benefits Paid — Bolniške podpore plačane:

Ldg. No.	Name	Amount	Ldg. No.	Name	Amount
Dr. Št.	Ime	Vsoto	Dr. Št.	Ime	Vsoto
3	Govednik Martin	\$60.00	7	Tezak Anna	19.00
3	Krasovec Frank	61.00	7	Virant Anna	28.00
3	Papež Ignac	30.50	8	Slopat Frank	17.00
3	Radočev Nick	15.50	8	Schweiger Frank	21.00
4	Trontel Caroline	31.00	9	Sabon Sam	28.00
5	Balant Joe	28.00	11	Kosec Joe	17.00
5	Brko Jack	61.00	13	Gojoi William	22.00
5	Drobnič Josephine	22.50	14	Skriner Dorothy	20.00
5	Hren Frances	30.00	15	Delegnola Anna	20.00
5	Sever Louis	30.00	16	Horvat Joseph	60.00
7	Maročić Mary	43.00	16	Tomsick Frank	30.00

16	Janoski Josephine	20.00	41	Marr Jennie	68.00
16	Pugel Mary	20.00	41	Snider John	38.00
17	Pirojetti Ben	9.00	45	Rykovich Vera	31.00
21	Grahek Anna	27.00	51	Bubnick Mary	35.00
21	Hren Alice	20.00	52	Tomsic Virginia	20.00
21	Albin Jerich	23.00	59	Chop Antonia	28.00
21	Leustik Mary	20.00	63	Michaels John	32.00
21	Puzel Mary	46.00	64	Mackavage Alfred	45.00
21	Puzel Genevieve	18.00	Total — Skupaj	\$ 2,005.00	
22	Leonardi Carmen	18.00	Operation & Indemnity		
22	Pejnovich Frances	50.00	Benefit Paid —		
22	Savich Mary	23.00	Operacijske in odškodn. podpore:		
22	Ross Angelo	19.50	26	Straziser Jennie	29.50
22	Rovsek Marjorie	60.00	26	Zorman Ann D.	84.00
22	Markovich Louis	32.00	26	Carter Julia	20.00
27	Cic Frances	14.00	26	Markovich Louis	32.00
29	Doles Rose	14.00	27	Trontel Caroline	75.00
30	Spiagelli Remo	38.00	27	Sever Louis	50.00
31	Konchnil Ralph	17.00	27	Grahek Anna	75.00
32	Basey Frank	63.00	27	Puzel Genevieve	75.00
32	Hribar Mike	31.50	27	Zorman Ann D.	75.00
32	Resetic Louis	32.00	27	Komin Dorothy	75.00
32	Skuča John	50.00	27	Tomis Antonia	50.00
32	Moro Frank	17.00	27	Marr Jennie	75.00
32	Tomis Antonia	38.00	Total — Skupaj	\$ 625.00	
33	Kukman Joseph	31.00	Death Claims — Smrtnine:		
34	Yaksekoč Jakob	17.50	6	Mary E. Frame	150.00
36	Tudman George	20.00	16	Mary Zadel	995.60
36	Tupac John	33.00	21	Margaret Bobinc	200.00
38	Daceluk George	15.00	22	Rose Angelo	972.46
38	Rolič				

BALKANSKA ZVEZA IN RUSIJA

Napisal Donald Bell

Brza osvoboditev Francije je nekoliko zasenčila dogodek velekega zgodovinskega pomena — osvoboditev Balkana. Ruski pohod osvobojuje te dežele ne le nemškega jarma, temveč tudi njih lastnih vladajočih klic, ki niso bile nikdar po duhu oddaljene od nacizma. Radi tega je to, kar se dogaja, revolucionski pokret, ki bo na koncu svojega razvoja pometel s takozvano balkanizacijo držav na jugovzhodu Evrope.

Kaj to pomeni, bo morda marsikdo spregledal. Mnogo Amerikancev si bo mislilo — kaj nas briga kaj se godi tam v mali Bolgariji z njenimi 7 milijoni prebivalcev, ali Grčiji, ki jih tudi nima več, ali celo Albij, niti s komaj enim milijonom? Tudi Rumunija, Madžarska in Jugoslavija, vsaka s približno 15 milijoni prebivalcev, se že nevaže za ustroj bodočega sveta.

Toda to so stare ideje. Balkan kot politična praznina in vir neprestanih težav in skrb za Evropo in svet se ne bo več pojavit v povojni dobi, kajti v teku je revolucionarno gibanje, ki bo preustrojilo ves ta prostor od več kot 340.000 kvadratnih milj in združilo balkanska prebivalstvo z preko 60 milijonov duš. Pričakovati moramo, da se bo rodila balkanska federacija, ki bo potencialno mogočnejša od Francije, ki ima 212 tisoč kvadratnih milj in le 42 milijonov prebivalcev. Taka država pa bo dovolj silna, da postane važna za vse velesile, in tudi za Ameriko samo.

Morda bo kdo trdil, da je prebivalstvo Balkana izključno kmečko in da to zaostalo prebivalstvo ne utegne igrati nobene vloge v izdanju novega sveta. Toda nikjer ni rečeno, da bodo te dežele ostale na svoji sedanji stopnji razvoja. To je bogat svet — z bogatimi ležišči premoga, železa, bakra, mangana, kroma, živega srebra in petroleja.

Vrh tega pa so balkanski narodi čudovito spretni delavci. Nikakor niso manj spremni kot ruski mužiki, katerim je svet tudi odrekal industrijske sposobnosti, ki so pa pokazali vsem svetu, kaj je možno ustvariti v teku komaj dveh desetletij. Sicer pa tudi ni res, da na Balkanu ni industrijski Rudarstvo je že zdaj zelo razvito, industrializacija je že na potu, a tekmo vojne so Nemci prenesli v balkanske kraje tudi precej svojih industrij, deloma, da se izognejo letalskim napadom, deloma, ker so hoteli na licu mesta predelati izkopano rudo, in da izkoristijo lokalne delavske sile.

Edinole od politične in socialne strukture teh dežel je odvisno, kako hitro bo napredovala njihova industrializacija. Dokler je bilo tu 6 različnih in antagonističnih držav, so bile vedno le igrače rokata velikih sil. Ko je bila Turčija izpodnjena iz Balkana, je nastala rivaliteta med Avstrijo in Rusijo, ki je povzročila prvo svetovno vojno. Posledica je bila, da sta bili obe potisnjeni iz Balkana ven, na njuno mesto stopile Francija, Italija in Nemčija. Pakt v Muenchenu je pregnal Francijo. Chamberlainova garancija Rumuniji je bila poskus Anglije, da si pridobi nekaj kontrole na tem ozemljju, toda poskus se je ponosrečil. Zdaj je bila izločena Italija s svojim polom. Nemčija, ki je prišla na Balkan kot naslednica Avstrije, bo v nekaj tednih popolnoma poražena in bo tudi izginila iz pozorišča. Neizogibno je vsled tega, da bo Sovjetska Unija prišla na Balkan kot vodilna sila.

Kar je ogromne važnosti — velika in značilna sprememb — je to, da to pot vodilna vloga Rusije na Balkanu ne bo imela nobenih nasprotnikov. Od turških časov sem bo to prvič v zgodovini, da na Balkanu ne bo nasprotuočnih si vplivov, izvzemši morda Grčijo in Egejske otroke. Nemčija in Italija bosta definitivno izpodrinjeni. Francija bo imela dovolj skrb, da si obdrži svojo pozicijo kot kolonialna država, Anglija pa na Balkanu ni nikdar imela toliko interesov, da bi radi njih utegnila tvegati spor z Rusijo. Zedinjene države pa tudi ne bodo še temovat s Sovjeti v ozemlju, kjer nimajo nobenih drugih trgovskih interesov kot rumunski petrolej, ki je le neznan del petrolejskih polj, ki so pod ameriško kontrolo.

Balkanske dežele pa se same ne morejo protiviti ruskemu vplivu, ne glede na to, da bodo najbrže same rade sprejele ruski vpliv. Rusi imajo dobre zavezničke v vseh balkanskih deželah. Prvi je tu maršal Tito s svojimi partizani. Potem pride grška EAM, slabjeja, toda čisto slična Titovemu pokretu. Na Bolgarskem in tudi v Rumuniji obstajajo med kmečkim prebivalstvom močne komunistične partije. Kar se Madžarske tiče, pa je brez dvoma, da bodo po vojni veleposestva izginila v revolucionarnem pokretu, ki bo pomel s feodalizmom, starelo socialno formo, ki ne bo mogla preživeti svoje zvezne z Muzzolinijem in Hitlerjem.

Kako ogromna je sila teh revolucionarnih pokrovov na Balkanu, je razvidno iz dejstva, da so jih skozi četrto stolnico zmanj zatirali najprej kralji in stare reakcione klike, pozneje pa domači fašisti s pomočjo Hitlerjeve Gestape. Kljub temu so danes krekejši kot kdaj koli prej. Njih cilj ni komunizem, vsaj v pogledu kmetijstva ne, temveč neka nova oblika kmečke demokracije s socializacijo vseh velikih industrij. Pričelo bo do spora med zahodno demokracijo in pa se bodo opirali pred vsemi na Rusijo, ker nikakor ne bodo hoteli dosedanjega načina industrializacije, ki je bila le eksploatacija po tujem kapitalu. Ako izrazimo to z drugimi besedami — pričakovati ni priključitev Balkana k Sovjetski Rusiji kot nove sovjetske republike, pač pa, da se bo rodila nova država, ki se bo naslanja na vsem na Rusijo.

Iz zadnjih dogodkov na Balkanu je razvidno, kako nameščava postopati Sovjetska Rusija. Rumunskega kralja na primer niso pahnili s prestola s silo, temveč so ga spravili v položaj, v katerem mu ni preostalo ničesar drugega, kot da sam svojeročno prevrže usmerjenost svoje države. Poklicati je moral starega kmečkega vodjo Juliu Maniu in celo preganjanega vodja rumunskih komunistov, ki je danes na celu rumunske mirovne delegacije kot minister brez portfelja. Bolgarska vladajoča klica je sicer poskušala uiti potrebi, da gre isto pot, toda bilo je zastonj, akoravno Bolgarska dejansko ni bila v vojni s Sovjetsko Rusijo. V teku komaj par tednov je Bolgarija menjala svojo vlado trikrat in je od Bagrianova zlezla do Georgijeva, ki zdaj ne predstavlja pravzaprav le nove vlade, temveč že nov režim, ki je popolnoma sličen Titovemu.

Dosedanji razvoj stvari je pokazal 3 važne posledice ruskega prodiranja na Balkan: prvič, da so se pojavile slične vladne organizacije v vseh balkanskih deželah, in da bo Madžarska brez dvoma sledila čim bodo Rusi zasedli Budim-

Zadnji teden je prišlo poročilo, da so Zaveznički po morju in iz zraka vpadi na Balkan, namreč na obalo Albanije in Dalmacije vse gori do Splita, kakor tudi na dalmatinsko ototo. Če nimajo drugega zemljevida Jugoslavije in Balkana sploh, si izrešite tega. V prihodnjih dneh bo gotovo veliko novic iz Balkana, ki jim bo lažje slediti z zemljevidom pred seboj.

pešto. Drugič, da je postal Črno Morje rusko jezero. Rusi ne bodo nikdar več dovolili, da postane rumunsko pristanišče Constanca ali bolgarska Varna ali Burgas izhodišče za novo invazijo proti njenim pozicijam na Krimu. Tretjič, pa je vpliv teh dejstev na politično situacijo Turčije.

Turčija ima skupno mejo z Rusijo južno od Kavkaza. Na Črnom Morju je bilo dozdaj vedno mogoče, poklicati druge pomorske sile na pomoč proti Rusiji. Toda danes stoji stvari tako, da Anglija najbrže ne bo več zahtevala, da obdrži svoje možnosti v Črnom Morju, kajti danes tam ni več nobenih angleških interesov. Turčija bo v bodoče za Rusijo le še mala neprjetnost, ker bi ji mogla zapreti dohod v Sredozemsko Morje, toda Rusija bo brez dvoma gledala na to, da te nevarnost odpravi, tako ali tako. Turčija si je zaigrala vse možnosti, da bi govorila s podarom na mirovni konferenci ... Vzroki turškega oklevanja so bili notranji. Posledice bodo pa zunanje politične.

Nova velesila, ki bo mogočen faktor, vstaja na jugovzhodu Evrope — Balkanska Federacija, ki bo pod vodstvom Rusije. Turčija bo pa najbrže igrala slično vlogo v Mali Aziji. Tako bo vse ravnovesje sil v vzhodnem delu Sredozemlja spremenjeno.

SIRITE "AM. SLOVENEC"!

IZ SLOV. NASELBIN (Nadaljevanje z 2. strani)

kot 2 funta (sedaj samo 10c). Pristojbina na pošto, ki ni prvega razreda in ne tehta nad 2 funta, pa bo 17c (sedaj 15c). Naslednje pristojbine ostanejo po starem, namreč 20c za posljajtve 1. razreda, ki tehtajo več kot 2, pa ne več kot 10 funtov; 25c za posljajtve 1. razreda, ki tehtajo nad 2 funta, toda ne nad 10 funtov; 35c na posljajtve izven 1. razreda, ki tehtajo nad 10 funtov.

Za vse vrste dostavljanja registrirane in zapečatene domače pošte prvega razreda, za kar plača tisti ki jo prejme (collect-on-delivery service), bodo pristojbine zvišane. Ta vrsta posrežbe pride le malo v poštev. Nove pristojbine bodo: za \$0.01 do \$10...40c (prej 25c); za \$10.01 do \$50...55c (prej 30c); za \$50.01 do \$100...75c (prej 40c); za \$100.01 do \$200...\$1.00 (prej 50c).

Tudi pri zavarovanju nad \$200 bodo cene višje. Za \$200.01 do \$300...\$1.05 (prej 60c); za \$300.01 do \$400...\$1.10 (prej 70c); za \$400.01 do \$500...\$1.15 (prej 80c); za \$500.01 do \$600...\$1.20 (prej 90c); za \$600.01 do \$700...\$1.25 (prej \$1.00); za \$700.01 do \$800...\$1.30 (prej \$1.10); za \$800.01 do \$1,000...\$1.40 (prej \$1.20).

Kjer je treba dodatne posrežbe pri dostavljanju na zadnje omenjene vrste pošte, bo treba zplačati prejemniku dodatnih 10c (prej 20c).

"Rešen — sporoči obzirno moji ženi!"

bo treba zanjo plačati prejemniku dodatnih 10c (prej 20c). Za obvestilo, če take pošte ni mogoče dostaviti, bo moral posljajatelj plačati 5c.

Ernest J. Kruegen,
poštni mojster.

MEH ZA SMEH

GALANTNI PRODAJALEC
Ona: "In koliko to stane?"
On: "Poljubček, gospodčna!"

Ona: "Plačala bo moja babica."

ZA VSAK SLUČAJ
Kurenčkova Agata je žrtvovala dve voščenki. Eno je privzala pred sv. Barbaro, drugo pa pred zmajem, ki ga je sv. Jurij prebodel. Pa pride župnik in osupne:

"Kaj pa mislite, mamka? Zmaj predstavlja vendar hudiča — kako morete kralju pekla prizgati svečo?"

"Vejo, gospod župnik," odgovori prebrisanom kmetica, "dobro je, če ima človek povsod prijatelje."

AMERIŠKA
Mister Smith se je dal za 100.000 dolarjev zavarovati za življenje in se odpeljal na morje. Ladja se je potopila, rešilo se je le nekaj potnikov, med njimi tudi Mr. Smith. Ves vesel pošlje brzojavko svoemu bratu:

"Rešen — sporoči obzirno moji ženi!"

Ko so si naziji osvojili Nizozemsko, so takoj začeli po svoje vagajati nizozemske fantike. Kačor pove nemški napis za to sliko, ki je prišla in nevrstnih virov, se tiste nizozemske fantike člane "Jeugdstorm" in korakajo po ulicah skozi Amsterdam.

STATEMENT OF THE OWNERSHIP, MANAGEMENT, CIRCULATION, ETC., REQUIRED BY THE ACTS OF CONGRESS OF AUGUST 24, 1912, AND MARCH 3, 1933

Of Amerikanski Slovenec, published every Tuesday and Friday, at Chicago, Illinois, for October 1, 1944, State of Illinois, County of Cook.

Before me, a Notary Public, in and for the State and county aforesaid, personally appeared Helen Zakrajsek, who, having been duly sworn according to law, deposes and says that she is the Business Manager of the Amerikanski Slovenec, and that the following is, to the best of her knowledge and belief, a true statement of the ownership, management, etc., of the aforesaid publication for the date shown in the above caption, required by the Act of August 24, 1912, as amended by the Act of March 3, 1933, embodied in section 537, Postal Laws and Regulations, printed on the reverse of this form, to wit:

1. That the names and addresses of the publisher, editor, managing editor, and business managers are:

Publisher, Edinst Publishing Co., Inc., 1849 W. Cermak Road, Chicago, Ill. Editor, John Jerich, 1857 W. 21st Place, Chicago, Ill. Managing Editor, Do. Business Manager, Helen Zakrajsek, 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois.

2. That the owner is: Edinst Publishing Co., 1849 West Cermak Rd., Chicago, Ill. Shareholders: Rev. John Blažič, Uniontown, Pa. — Rev. A. L. Bombach, Cleveland, Ohio. — Rev. James Cherne, Jugoslavia. — Commissariat of the Holy Cross, Lemont, Ill. — Rev. John Golob, Bridgeport, Conn. — Sisters of St. Francis, Lemont, Ill. — Dr. sv. Vida, št. 25, KSKJ, Cleveland, Ohio. — Dr. sv. Družine, 6, DSD, North Chicago, Illinois. — Dvor Baraga, 1817, COF, Clebland, Ohio. — Dr. Presv. Imena, Waukegan, Illinois. — Cerkv. prv. dr. Zarja, South Chicago, Illinois. — Anna Bambič, Fredonia, Kansas. — Mary Blažič, Leckrone, Pennsylvania. — John J. Butkovič, Pittsburgh, Pa. — Martin Česnik, Indianapolis, Ind. — John Dobrac, Franklin, Kans. — Anton Grdina, Cleveland, Ohio. — Anna Jerich, Chicago, Ill. — John Jerich, Chicago, Ill. — Leo Jurjovec, Chicago, Ill. — Jos. Kameen, Forest City, Pa. — Frank Kužnik, Cleveland, Ohio. — George Loparec, Joliet, Ill. — Frank Opeka, No. Chicago, Ill. — Lena Patrick, San Francisco, Cal. — Katie Pavlič, New York, N. Y. — Val Pavlič, New York, N. Y. — Jožef Ponikvar, Cleveland, Ohio. — Jos. Podpečnik, Barberston, Ohio. — Jos. Robert, Euclid, Ohio. — Dr. J. Seliškar, Cleveland, Ohio. — Jos. Slapničar, Joliet, Ill. — Mike Trinko, Chicago, Ill. — Katie Triller, Whiting, Ind. — Gert. Virant, Lorain, Ohio. — Helen Zakrajsek, Downers Grove, Ill. — Uršula Zakrajsek, New York, N. Y.

3. That the known bondholders, mortgagees, and other security holders owning or holding 1 per cent or more total amount of bonds, mortgages, or other security are: None.

4. That the two paragraphs next above, giving the names of the owners, stockholders, and security holders, if any, contain not only the list of stockholders and security holders as they appear upon the books of the company but also, in cases where the stockholder or security holder appears upon the books of the company as trustee or in any other fiduciary relation, the name of the person or corporation for whom such trustee is acting; also that the said two paragraphs contain statements embracing affiant's full knowledge and belief as to the circumstances and conditions under which stockholders and security holders who do not appear upon the books of the company as trustees, hold stock and security in a capacity other than that of a bona fide owner; and thus affiant has no reason to believe that any other person, association, or corporation has any interest direct or indirect in the said stock, bonds, or other securities than as stated by him.

HELEN ZAKRAJSEK, Bus. Mgr.

Sworn to and subscribed before me this 30th day of September, 1944.
(My commission expires September 9th, 1948.)

JOHN PETROVIČ, Notary Public.

BARVAJTE VEDNO

pa naj bo to zunaj ali znotraj s slovčko

"PITTSBURGH"

BARVO

katero dobite vse vrste in za vse namene v slovenski trgovini z barvami, železnino in električnimi potrebščinami.

Meden's Hardware Store

1804 W. Cermak Road, Chicago, Illinois

"PITTSBURGH" BARVE

so trpežne, naredijo barvane predmete lične kot nove in so priznane kot najboljše barve na trgu. Poskusite jo tudi vi!

ZA RAZNO ŽELEZNINO

električne potrebščine in vse druge kar rabite pri popravljanju vaših stanovanj, ali za popravljanje električnih predmetov se obrnite vedno na Vaše slovensko podjetje, ki bo vam najbolje postreglo v vseh ozirih.

Preizkušena ljubezen

Roman. — Iz francoščine prevedla K. N.

Toda mladi Španec se to pot ni smejal z njo. Hladno jo je premeril od nog do glave.

"Res, zelo malo vam pomenim," je gremko dejal, "ker vam je tako vseeno, kaj mislim o vašem okusu in vaši izbiri."

"Bežite, no," ga je skušala pomiriti, "zadri te nesrečne obleke si vendar ne boste tega tako gnali k srcu in godrnjali!"

"Ničesar vam ne očitam, Orana. Trdim samo, da vam je kaj malo mar, ali je meni kaj všeč ali ne. Vse delete po svoji glavi. Niti enkrat samkrist niste poskusili mene sprejeti v svoje življenje . . ."

"Nikar me tako strogo ne sodite, Miguel! Če bi vam bila dejala, da pojrite z menoj, bi se hitro izgovorili. Rekli bi, da nimate pojma o modernem blagu."

"Ali mislite, da prav nihče od nas moških ne pozna blaga?" jo je vprašal.

"Menda že."

"Motite se. Moja mati in moj oče sta zmerom skupaj kupovala blago in obleke, bodisi da je bila obleka zanko ali zanj. Oče je celo želel, da mu je mati pomagala pri nakupovanju. Da, bila sta res srečna za konca."

"Oh, danes bi bilo to nekoliko smešno, ali se vam ne zdi?" je nič hudega ne sluteč vprašala Orana.

"Ali se vam tako semešno zdi, če se dva človeka tako dobro razumeta?"

"Nikar ne obračajte besed, Miguel! Pravim, da bi bilo semešno, če bi žene kupovale obleke za može, in narobe."

"Oh, to se vam najbrže zdi prestaramodno?"

"Vsekako. Tudi kot poročena žena se nameravam oblačiti po svojem okusu, ne da bi se morala pokoriti okusu in muham svojega može," je nehote nekoliko zbadljivo odgovorila Orana.

Ničesar ni odgovoril. Šele pri vratih se je obrnil in dejal:

"Tudi jaz grem danes h krojaču. Čaka me nekaj nalog, ki terajo če že ne eleganca, pa vsaj primerno obleko. Toda presmetni bo pač bilo, če bi vas prosil, da mi pomagate pri izbiri kroja in blaga."

Mlada žena je v zadregi molčala. Zelo rada bi šla s svojim možem nakupovat blago, toda ne zato, ker je bilo to v navadi, pač pa ker jo je skrbelo, ali si bo izbral blago in krov po najnovejši modi. Toda zvok njegovega glasu jo je poučil, da je pač zamudila ugodno priložnost in da mora, če se noče ugrizniti v jek, lepo ostati doma.

Slabe volje se je vrnila v svojo sobo, obžaluječ, da mora biti doma prav tedaj, ko si je tako od srca zaželeta iti ven . . .

Komaj se je ta nevihta polegla, že so se na zakonskem nebu mladega Španca in njegove žene pričeli zbirati novi oblaki.

Neko deževno popoldne, ko se je mlada žena doma dolgočasila, je njen mož stolpil v bližnjo knjižnico in ji prinesel knjige španskih pesmi, v francoskem prevodu.

"Preberite se stihe, Orana. Zelo bi me veselilo, če bi vam bili všeč. Zrelo delo so, enega naših največjih pesnikov. V njih drhita španska duša in španski temperament."

Nekaj dni Orana in njen mož nista več govorila o knjižnici. Napisled jo je vprašal Moreno: "No, kako vam je bila všeč knjiga, ki sem jo bil zadnjič prinesel?"

"Tako nekako," je mlačno odgovorila Orana.

"Kako to?" je začudeno vzliknil Španec. "Mar vam stihi niso bili všeč? To je vendar mojstrovina naše literature. Kakšna plastika, kakšna luč, kakšen zvok čutiš v teh stihih!"

"Da," je odgovorila Orana, še zmerom brez navdušenja, "rime res lepo teko. Mor da celo preveč lepo."

Nastala je mučna tišina. Orana je skušala nekoliko zabrisati mučni vtis svoje stroge kritike, toda nehote je še bolj za-

AMERIKANSKI SLOVENEC

**NEMŠKI PROTINAPADI
ODBITI; CALAIS PADEL;
O IZGUBLJENI DIVIZIJI**
(Nadaljevanje s 1. strani)

sebno so Nemci poskušali vreči nazaj Angleži v Nizozemski, kar se jim je pa tudi izjavilo. Ob obrežju v rokamskem zalivu so Kanadci v soboto vzeli mesto Calais po hudih bojih. Vjeli so pet tisoč Nemcev. Mesto je popolnoma razrušeno, ker naziji so ga branili po Hitlerjevem naročilu do zadnje krogle. Drugih posebnih novic na zapadni fronti ni.

**NEMCI SO ZNALI BOLGARE
GOSPODARSKO IZMOZGATI**

(Nadaljevanje s 1. strani)

Orana ga je ocitajoče gledala, toda molčala. To je mladega moža še bolj podžgal: "Misil sem, da vas bom razveselil, toda zmotil sem se. Obžalujem, da sem z vami izgubljal svoj čas . . ."

Vzel je knjigo, jo vtaknil v žep in odšel v svojo sobo.

Orana je instinkтивno začutila, da je to pot kriva samo ona. Če že ni popolnoma doumela njenemu ušesu nekoliko sladkobnih stihov, bi bila morala vsaj iz obzirnosti do svojega moža molčati ali jih pa čeprav proti svojemu okusu njemu v veselje — pohvaliti. Tako je pa ranila najbolj skriti kotiček njegovega samoljubija, ranila je njegov narodni ponos, njegovo ljubezen do domovine in do vsega, kar je njenega . . .

Zelo žal ji je postal. Tako rada bi ujela trenutek, da bi popravila svojo krivdo, žal pa ni imela priložnosti za to. Njen mož je takoj nato odšel v svojo sobo in pisal nekakšna pisma vse do večera. Potlej si je naročil večerjo v svojo sobo in legal spat, ne da bi voščil svoji ženi lahko noč . . .

Kmalu nato je mlada žena s svojo maledostno nespretnostjo še poslabšala zakonsko sožitje.

Vesel zaradi napredovanja v svoji službi, je mladi mož lepega dne prinesel Orani prekrasen šopek rdečih vrtnic, ki so bile prav tisti čas nenavadno drage. Morda je na dnu srca upal, da bo vsaj z ljubeznivostjo in pozornostjo otajal ledeno srce svoje mlade žene . . .

Upal je, da si bo vsaj s pozornostjo in vladujnostjo pridobil naklonjenost svoje mlade, lepe ženke.

Opirajoč se na to upanje, je hotel domov, dobre volje in s tistim donkihotskim zanosom, ki je tako značilen za slehernega pravega Španca.

Orana ga je začudeno pogledala, videč,

kako živahno in veselo je stopil v sobo. Še preden je utegnila kaj vprašati, se je Moreno že globoko priklonil in pričel:

"Dovolite, lepa madame, da vam poklonim te cvetlice. Naj vam bodo dokaz mojega spoštovanja in moje . . ."

Poječ se, da bi tako nenadno izrekel odločil besedo, mu je Orana v poslednjem trenutku segla v besedo: "Hvala, Miguel! Res lepo ste storili, da ste mi prinesli cvetlice . . . Zelo jih imam rada . . . Sicer pa, katera ženska jih ne ljubi?"

Vzela jih je, položila na mizico ob oknu in odšla. Hotela je v bližnji sobi poiskati kakšno primerno vazo za te cvetlice, da bi jih takoj postavila v jedilnico na mizo. Ko je pa stopila skozi vrata, jo je duh iz kuhične opozoril, da se je približala ura obeda. Spomnila se je, da ji je Moreno dejal, da mora biti prav danes obed zelo točen. In da ne bi veljala za slabu gospodinjo, je stekla v kuhično in sama pomagala služkinji servirati jedi.

Ko se je vrnila v sobo, je njen mož stal ob oknu in gledal ven. Ob njenem prihodu se ni obrnil. Potlej je hitro sedel k mizi in pričel zajemati. Bil je nemiren, jedel je hlastino in brez besed. Orana ga je na skrivaj opazovala, kajti takšnega ga ni še nikoli videla.

Na njena plaha vprašanja ni odgovarjal, ali pa le raztreseno. Njegovo mračno čelo ni obetalo nič dobrega. Po kosilu ni počakal na kampot, ki ga je sicer tako rad jedel, temveč je nenadno vstal, suho pozdravil in odšel.

Začudeno je mlada žena gledala za njim.

"Le kaj ga je pičilo?" se je vprašala. "Pri moi veri, tale moj mož je precej muhast.

(Dalje prih.)

Glasujte za

E. A. MORSE

Za okrajnega komisarja

(County Commissioner)

Mr. Morse je znan javen uradnik. Bil je štiri leta v važnem uradu tu v Pueblo, Colorado, kjer je služil ljudstvu z zadovoljstvom, posebno še nam Slovencem. On se ne ozira na verska in politična prepranja. Naša dolžnost je, da go volimo!

SLOVENSKA RADIO URA V MILWAUKEE!

Edina na curenjem zapadu, z izključno slovenskim programom v obeh jezikih, se oddaja vsako nedeljo od 9. do 10. ure dopoldne preko

WRJN RACINE RADIO POSTAJE (1400 Kc.)

Za uvrstitev godovnih in drugih čestitk, ali društvenih in trgovskih objav pišite najprej do petka sijuraj na: YUGOSLAV (SLOVENIAN) RADIO HOUR, 630 West National Avenue, Milwaukee, 4, Wis. Telefon Mitchell 4373, ali Mitchell 5551.

MARIN KLARICH & SON GENERAL CONTRACTORS and BUILDERS

Gradbeni podjetniki in gradbeniki

Mi prezentamo vse vrste dela, gradimo nove stavbe, kakor tudi obnovljene ali kakrnekoli. Obenem prezentamo tudi manjša dela, kot popravljanje hiš in drugih postopij. Za nas je vsako delo in načrto dobrodošlo.

Nasveti, proračune in načrti dajemo na željo brezplačno.

Čemu plačujete visoke načenne. Dajte si postaviti lasten dom, lastno hišo, kar napravimo vam mi za zmerno nizko ceno.

Pokličite nas na telefon Calumet 6570 or 6509

MARIN KLARICH & SON

V svojem lastnem uradu

3050-3052 So. Wallace St., Chicago, Illinois

IZSEL JE

VELIKI ANGLEŠKO - SLOVENSKI Besednjak

ki ga je spisal in izdal

DR. F. J. KERN

To je najpopolnejši angleško-slovenski besednjak z angleško izgovarjanjem. Po tem besednjaku so popraševali. Zdaj je besednjak na razpolago.

STANE S POŠTNINO \$5.00

kar je poslati z naročilom. Tisti, ki ga želijo dobiti, naj takoj pišejo ponj na naslov:

KNJIGARNA AM. SLOVENEC
1849 W. Cermak Road, Chicago 8, Illinois

ZLATA KRONA

Pravljica. — Napisal Ivan Česnik.

"Čemu lažiš za nami? Mar misliš, da se te usmilimo? Preveč si nas razzalila, zato se pokori, dokler ne pride rešitelj!"

Tako je rekla in zapodila zakleti kraljičino, ki je ležala med kamenjem in milo jokala.

"V jamo pojdi! Misliš, da moraš biti le ponoči doma. Tuji podnevi čpi tam in nikar kar ne straši ljudi, prevzetniča!"

Boštjanu so se tedaj odprle trepalnice. Vse vile so pogledale njegove lepe, modre oči in zbežale.

Pastir je planil pokonci in pogledal okrog sebe. Ničesar ni bilo več, ne vil, ne kače — zakleti kraljičini ter držal venec in šopek, prepletjen z zlatimi nitmi.

"Ali so bile sanje ali resniča? Ne, sanje niso bile. Venec imam v roki in šopek. To so napravile vile. Naklonjene so mi. Zakleti kraljičina se mi pa smili. Zaman čaka rešitelja. Vile so ji sovražne; zakleti so jo, ker se je bahala, da je lepa od njih, ter da ima prijetnejši glas. Tako mi je pravila ranjka babica."

Pogledal je iznova venec in šopek, razveselil se je in zavrskal.

"Prijetno je na svetu! Lenčka, krasnih rož ti prinesem; zadovoljna boš z menoj!"

Vzel je palico, pobral klobuk in odšel k čredi.

* * *

Mesec je sijal nad gorami in doli, mlado perje in zelenje že stelelo v pomladni noči, črez polja je valovil veter in se igral z vlakenci brstečega žita. Bele cerkvice so sanjale po hribčkih, sanjale so po polnočnih cestah in znamenja kraj njih, sanjale so koče, zavite v dolge halje. Fantje so peli na vase. Toda njih pesem je bila otožna, kot bi plakala deva za ljubim, ki je odšel v tujino in ga čaka z velikim, neutenljivim hrepnenjem. Slišala so jo dekleta, prebudila so se iz sladkega spanja, nasmehnila so se jim lica, kodraste glavice so se obrnile na drugo stran, oči se se zopet zapre in zasnjale.

Pastir Boštjan je potkal na okno. Zažvenkljale so šipe, dekle je nalahočno odprlo. Med nageljni in rožmarinom se je prikazal nežen obrazek, pokazal se je drobna ruka.

"Dober večer, Lenčka!" je šepriljal Boštjan in segel dekletu v ruko.

"Bog daj dober večer, Boštjan! Da si le prišel! Dragec, niti ne veš, s kakšnim hrepnenjem sem te pričakovala!"

Lenčka, objokane oči ima! Ali se je kdo razzalil? Ali se ti je zgodilo kaj hudega? Pozej dekletu!"

"Oče naju, je zapazil zjutraj, Boštjan, ko si gnal živino v gore. Prepoval je, da bo prej rešena zakleti kraljičina na Grmadi, kakor bom jaz tvoja žena. Z Zalarjevim Francetom me hoče poročiti, s tistim bogatim in bahaškim fantom. Boštjan, ti ne veš, kako mi je hudo."